Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad

Training programme attendance report under project

Project title: Sustainable Rural Development through Beekeeping

Title of the training: Awareness of beekeeping activity

Place- Chetan trade centre, Aurangabad **Date-** 30.04.2017

Sr.	Name of trainee	Age	Mobile	Signature
1	Madhavrao shinde	38	9922434585	[signature]
2	Santosh Deshmukh	38	9545958687	[signature]
3	V. D. Shinde	45	9403461655	[signature]
4	D. S. Wadje	33	9049818884	[signature]
5	S. R. Molipele	33	9657448710	[signature: Shrade]
6	V. A. Shitole	30	9960658868	[signature: Vasha]
7	Bhausaheb Dhawle	62	9423451717	[signature: Dhawale]
8	[illegible]	41	9420316638	[signature]
9	Vijay Patel	38	7385750568	[signature]
10	J. R. Rathod			
11	Dr. A. P. Sarode (Yoga Expert)	68	9421312128	[signature]
12	शालिग्राम श्री. मुंडे		9423149911	[signature]
13	[illegible]	55	9822751701	[signature]
14	S. T. Dhawale	61	9404988444	[signature]
15	Wadje Shivaji M.	38	9404467260	[signature]
16	Wadje. Manohar G.	50	9545046998	[signature]
17	Ashok S. Lad	36	7721878391	[signature]
18	सतिश जाधव, दे. सोनगावंकी	20	9822751708	[signature]
19	Shinde pandit Balaji	26	7774910278	[signature: Pandit]
20				

Signature of Project Assistant [illegible]

Signature of PI [signature]

Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada University, Aurangabad

Training programme attendance report under project

Project title: Sustainable Rural Development through Beekeeping

Title of the training: Awareness of beekeeping activity

Place- Chetan trade centre, Aurangabad **Date-** 30/4/2017

Sr.	Name of trainee	Age	Mobile	Signature
1	Sandeep. B. wagh	38	9422714417	
2	ASHOK S. Lad	36	7721878391	
3	Wadje. Manohar	50	9545046998	
4	Wadje shivaji M.	38	9404467260	
5	Shaikh Rukena	25	—	
6	Wakale Manisha	30	9422528809	
7	Deshpande Artee	30	9326395650	
8	Kathae shobha	26	7887606700	
9	Gurav Pallavi	30	9604890405	
10	Wani Maya	41		
11	Kupatkar Sunanda	40	9764572138	
12	Jyotsna R. Lachure	29	9890336829	
13	Rekha A. Jadhav	36	9130179209	
14	Wadekar Saroj	42	7875261201	
15	Pawar nita	35	9823207381	
16	Sanket Mandal	16	9503125777	
17	Darshan Ambure	14	9096534961	
18	Gaurav S. Harechanda	14	9730822765	
19	Pawar Nandini	14		
20	Sakshi Kanve	14		

Signature of Project Assistant **Signature of PI**

सेंद्रिय शेतीमाल उत्पादक-ग्राहक सेमिनार

वापरून ऑनलाइन खरदा कला. व्यवस्थापकपदा कायरत हात. बव, बा.एलबाज,

दिव्य मराठी 4/5/17

मार्गदर्शन डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर विद्यापीठाच्या प्राणिशास्त्र विभागाचे प्रा. डॉ. भालचंद्र वायकर यांचे आवाहन

भरघोस उत्पादनासाठी सेंद्रिय शेतीला प्राधान्य द्या : वायकर

प्रतिनिधी | औरंगाबाद

पर्यावरणाचा समतोल राखणे, शेतीची सुपीकता टिकवून ठेवणे, कमी पाण्यात अधिक उत्पादन घेणे, अशा नानाविध फायद्यासाठी सेंद्रिय शेतीला प्राधान्य द्यावे, असे आवाहन डॉ. बाबासाहेब आंबेडकर विद्यापीठाच्या प्राणिशास्त्र विभागाचे प्रा. डॉ. भालचंद्र वायकर यांनी केले. स्वदेशी स्वावलंबी शेतकरी बचत गट व भाजप किसान मोर्चाच्या वतीने रविवारी चेतन फंक्शन हॉलमध्ये आयोजित "सेंद्रिय शेती'वरील चर्चासत्रात त्यांनी मार्गदर्शन केले. ते म्हणाले, रासायनिक खते, तणनाशक, कीटकनाशकांचा बेसुमार वापरामुळे बहुगुणी मधमाशी, फुलपाखरे, कीटक, पक्षी मृत्युमुखी पडतात. परागकणाची प्रक्रिया पूर्ण होत नसल्याने उत्पादनात घट येते.

पर्यावरणाचा समतोल ढासळत चालला आहे. शेतीची सुपिकता झपाट्याने खालावत चालली आहे. विषयुक्त अन्नधान्य निर्मिती होऊन आरोग्याचा प्रश्न, नापिकीचा धोका वाढला आहे. ही चिंतेची बाब आहे. सेंद्रिय शेतीला प्राधान्य देण्याबाबत शासन स्तरावरून प्रयत्न होत असले तरी यासाठी शेतकऱ्यांनी पुढाकार घेणे आवश्यक आहे. सेंद्रिय शेतमालाला प्रचंड मागणी आहे. असे काही लोक आहेत ते खात्रीचे व विषमुक्त अन्नधान्य खरेदीसाठी अधिकची रक्कम आनंदाने अदा करतात.

त्यामुळे पिकल तर विकल कुठे याची चिंता करण्याची गरज नाही. तर मागणीचा विचार करता शेतकऱ्यांनी सेंद्रिय पद्धतीने अन्नधान्य, फळभाज्या, भाजीपाला पिकवण्याची आवश्यकता असल्याचे त्यांनी स्पष्ट केले. या वेळी भाजप किसान मोर्चाचे ज्ञानोबा मुंडे, पंजाबराव वडजे पाटील, माजी महापौर प्रशांत देसरडा आणि शेतकरी मोठ्या संख्येने उपस्थित होते.

मधुमक्षिका पालन करा

चुकीच्या समजुतीमुळे बांध, पडिक जमिनीतील बहुतांश वृक्ष नष्ट करण्यात आले आहेत. कीटकनाशक, तणनाशकांचा अतिवापरामुळे परागीकरणासाठी अतिशय फायदेशीर ठरणारे कीटक मारले जात असल्याने मोठा गंभीर प्रश्न निर्माण झाला आहे. यात सुधारणा करण्यासाठी शेतकऱ्यांनी जेथे सेंद्रिय शेती, फळबाग, फुलशेती केली जाते. समृद्ध वातावरण आहे. अशा ठिकाणी मधमुक्षिकांचा वावर जास्त असतो. परागीकरणामुळे तेथील शेती अधिक पिकते. याचा शेतकऱ्यांनी निरीक्षण करावे. सेंद्रिय शेतीला प्राधान्य द्यावे. शेत तेथे मधुमक्षिका पालन केल्यास. उत्पादनात दुपटीने वाढ होईल, मध, मेण आदीच्या माध्यमातून उत्पन्न मिळेल, हे स्लाइड शोद्वारे डॉ. वायकर यांनी स्पष्ट केले.

4.5.17

मधमाशांमार्फत परागीभवन झाल्यामुळे लिंबू उत्पादनात झालेली वाढ

अ. क्र.	शेतकऱ्याचे नाव	मोबाईल नं.	क्षेत्र	उत्पादनातील फरक			वाढ (%)
				मधपेटी नसताना उत्पादन	मधपेटी ठेवल्या नंतर उत्पादन	उत्पादनात वाढ	
१	अजबसिंग गजबसिंग जारवाल	७७९८७२२७७८	८० झाडे	७०.०० हजार	०१.०० लाख	३०.०० हजार	४२.८५ %
२	शाम उत्तमराव नाईक	९८२३२०८९१७	६० झाडे	४०.०० क्विंटल	७०.००क्विंटल	३०.०० क्विंटल	४५.०० %
३	अजय प्रकाशराव जाधव	९०२८५२६५२६	८ गुंठे	२०.०० हजार	३५.००हजार	१५.०० हजार	७५.०० %
				१३०.००	**२०५.००**	**७५.००**	**५७.६९ %**

मधमाशांमार्फत परागीभवन झाल्यामुळे सोयाबीन उत्पादनात झालेली वाढ

अ. क्र.	शेतकऱ्याचे नाव	मोबाईल नं.	क्षेत्र	उत्पादनातील फरक			वाढ (%)
				मधपेटी नसताना उत्पादन (क्विंटल)	मधपेटी ठेवल्या नंतर उत्पादन (क्विंटल)	उत्पादनात वाढ (क्विंटल)	
१	संतोष डी. जाधव	९६८९८७१९३०	३ एकर	३०.००	५५.००	२५.००	८३.३३ %
२	रामप्रसाद मधुकर शिंदे	९४२३२११८८९	२ एकर	१२.००	१८.००	०६.००	५०.०० %
			५.००	**४२.००**	**७३.००**	**३१.००**	**७३.८० %**

DR. B. B. WAYKAR
(M.Sc. M.Phil, Ph.D. F.S.L.Sc.)
Professor
Department of Zoology
Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada
University, Aurangabad - 431004.

Results / evidence of Bee keeping

मधमाशांमार्फत परागीभवन झाल्यामुळे मका उत्पादनात झालेली वाढ

अ. क्र.	शेतकऱ्याचे नाव	मोबाईल नं.	क्षेत्र (एकर)	उत्पादनातील फरक			वाढ (%)
				मधपेटी नसताना उत्पादन (क्विंटल)	मधपेटी ठेवल्या नंतर उत्पादन (क्विंटल)	उत्पादनात वाढ (क्विंटल)	
१	गंगाधर गिरजाराम वाहटुळे	९०४९४०४२१४	२० गुंठे	१८.००	२४.००	०६.००	३३.३३ %
२	शिवाजी आप्पाराव नलावडे	९५४५९३१०२९	१.५ एकर	५०.००	६५.००	१५.००	३०.०० %
३	रामराव शिवराम अंभोरे	९७६३२२२४६७	२ एकर	४५.००	६०.००	१५.००	३३.३३ %
४	शामराव एस. अंभोरे	९५०३९१३९७१	२ एकर	४०.००	६०.००	२०.००	५०.०० %
५	युवराज जयराम अंभोरे	८२७५२३०१६१	१ एकर	२०.००	२९.००	०९.००	४५.०० %
६	धनराज जयराम अंभोरे	९४२३९८७३९०	१ एकर	२१.००	३०.००	०९.००	४२.८५%
७	रामदास कारभारी सराटे	९५६१०८५९२७	१ एकर	२५.००	३५.००	१०.००	४०.०० %
८	सुरेश त्र्यंबक बोबडे	९७३०६१८८३२	३ एकर	७६.५०	११०.००	३३.५	४३.७९%
९	राजीव कचरू खिल्लारे	९८२३२८२८२९	१ एकर	२५.००	३५.००	१०.००	४०.०० %
१०	बाबुराव किसन नलावडे	९६३७४३२९०३	२० गुंठे	१५.००	२०.००	०५.००	३३.३३ %
११	गणपत सुर्यभान खरे	७५८८५३८३८१	२ एकर	४५.००	६०.००	१५.००	३३.३३%
१२	बळीराम किसन कुकलारे	८६००९६११४०	१ एकर	३०.००	४२.००	१२.००	४०.०० %
१३	दत्तु बळीराम कुकलारे	८६०००३७२८०	१.५ एकर	४१.००	५९.००	१८.००	४३.९० %
१४	दादाराव आसाराम आधाने	९८६०४७१९५२	१.५ एकर	४५.००	५८.००	१३.००	२८.८६ %
१५	तेजराव किसन नलावडे	९०४९२६१४६६	१.५ एकर	३०.००	४०.००	१०.००	३३.३३ %
१६	ज्ञानेश्वर सिताराम कुकलारे	८६००९६११४०	२५ गुंठे	१७.००	२४.००	०७.००	४१.१७ %
१७	काकासाहेब बाबुराव नलावडे	९६६५५६७६४०	२० गुंठे	१५.००	२०.००	०५.००	३३.३३ %
१८	एस. के. नजरोद्दीन	९१५६४३५१९९	१ एकर	२८.००	३७.००	०९.००	३२.१४ %
१९	अनिल विश्वनाथ काळे	९५२७९८७३१२	२ एकर	४०.००	७०.००	३०.००	७५.००%
२०	संतोष डी. जाधव	९६८९८७१९३०	२ एकर	५०.००	८०.००	३०.००	६०.०० %
२१	बंकटी गोवर्धन शिंदे	७७६७८१९८१४	२० गुंठे	१०.००	१५.००	०५.००	५०.००%
२२	मनोज गोविंद काळे	९८२३१२२८९३	२ एकर	६०.००	९६.००	३६.००	६०.००%
२३	भरत भागवत शिंदे	७७२१८४७१७७	१ एकर	१५.००	२५.००	१०.००	६६.६६%
२४	पुंडलीक बाबुराव राठोड	९९६०२७१६७१	१ एकर	२०.००	२५.००	०५.००	२५.०० %
			३१.२५	७८१.५०	१११९.००	३३७.५०	४३.१८ %

DR. B. B. WAYKAR
(M.Sc. M.Phil, Ph.D. F.S.L.Sc.)
Professor
Department of Zoology
Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada
University, Aurangabad - 431004.

Results / evidence of Bee keeping

मधमाशांमार्फत परागीभवन झाल्यामुळे कपाशी उत्पादनात झालेली वाढ

अ. क्र.	शेतकऱ्याचे नाव	मोबाईल नं.	क्षेत्र (एकर)	उत्पादनातील फरक			वाढ (%)
				मधपेटी नसताना उत्पादन (क्विंटल)	मधपेटी ठेवल्या नंतर उत्पादन (क्विंटल)	उत्पादनात वाढ (क्विंटल)	
१	अजय प्रकाशराव जाधव	९०२८५२६५२६	५ एकर	४८.००	६५.००	१७.००	३५.४१ %
२	गंगाधर गिरजाराम वाहटुळे	९०४९४०४२१४	२० गुंठे	१०.००	१५.००	०५.००	५०.०० %
३	अजबसिंग गजबसिंग जारवाल	७७९८७२२७७८	६ एकर	६०.००	८०.००	२०.००	३३.३३ %
४	संतोष डी. जाधव	९६८९८७१९३०	५.५ एकर	६५.००	१००.०	३५.००	५३.८४ %
५	कैलास मगर	९९२२२९८५८५	१ एकर	१२.००	१५.००	०३.००	२५.०० %
६	बंकटी गोवर्धन शिंदे	७७६७८१९८१४	१ एकर	०८.५०	१२.००	०३.५०	४१.१७ %
७	मनोज गोविंद काळे	९८२३१२२८९३	३ एकर	३०.००	४०.००	१०.००	३३.३३%
८	रामदास विश्वनाथ मस्के	८८०५१३९१७५	१ एकर	१०.००	१५.००	०५.००	५०.०० %
९	जमवंग हरिश्चंद्र वाळुंजे	९०२८५२६५२६	१ एकर	०७.००	०९.००	०२.००	२८.५७%
१०	प्रदिप अजबसिंग जारवाल	८४११८४२३०१	६ एकर	६०.००	८०.००	२०.००	३३.३३ %
			३०.००	३१०.५०	४३१.००	१२०.५०	३८.८० %

DR. B. B. WAYKAR
(M.Sc. M.Phil. Ph.D. F.S.L.Sc.)
Professor
Department of Zoology
Dr. Babasaheb Ambedkar Marathwada
University, Aurangabad - 431004.

Results / evidence of Bee keeping

मधमाशांमार्फत परागीभवन झाल्यामुळे कारले उत्पादनात झालेली वाढ							
अ. क्र.	शेतकऱ्याचे नाव	मोबाईल नं.	क्षेत्र	उत्पादनातील फरक			वाढ (%)
				मधपेटी नसताना उत्पादन (क्विंटल)	मधपेटी ठेवल्या नंतर उत्पादन (क्विंटल)	उत्पादनात वाढ	
१	सोमनाथ चंद्रकांत सोनवने	९९७५३८१४७५	१० गुंठे	०६.००	१५.००	०९.००	१५०.०० %

मधमाशांमार्फत परागीभवन झाल्यामुळे झेंडू उत्पादनात झालेली वाढ							
अ. क्र.	शेतकऱ्याचे नाव	मोबाईल नं.	क्षेत्र	उत्पादनातील फरक			वाढ (%)
				मधपेटी नसताना उत्पादन (क्विंटल)	मधपेटी ठेवल्या नंतर उत्पादन (क्विंटल)	उत्पादनात वाढ	
१	केशवराव देवराव बोर्डे	९८६००४९८११	१ एकर	३०.००	४०.००	१०.००	३३.३३ %

DR. B. B. WAYKAR
(M.Sc. M.Phil, Ph.D. F.S.L.Sc.)
Professor
Department of Zoology
Dr. Babasaheb Ambedkar
University, Aurangabad

Results / evidence of Bee keeping